

Den Haag

Advies Commissie Openbare Ruimte

26 maart 2025

Vergadering: 623, d.d. 5 maart 2025

Betreft: VO Koningin Julianaplein

Advies: niet **akkoord**

Toelichting:

De bouw op het Koningin Julianaplein vordert gestaag waardoor de inrichting van het plein aanstaande is. Het pleinontwerp gaat parallel op met het ontwerp van een horecapaviljoen, ligt grotendeels boven de fietsenstalling en verbindt de nieuwe stationshal van CS met de Bezuidenhoutseweg en de Koekamp.

De ACOR is positief dat de ontwerpprocedure voor dit voor Den Haag beeldbepalende plein, na een lange periode te hebben stilgelegen, weer wordt voortgezet. Er is grote waardering voor de kwaliteit van het ontwerp. Er zal nu relatief spoedig met de inrichting van het plein moeten worden begonnen gezien de opleveringsdatum van de woningen aan het plein. De ACOR constateert dat de bij de laatste behandeling van het VO in februari 2019 (ACOR-advies 474.04 d.d. 20 februari 2019) door de ACOR gemaakte opmerkingen grotendeels zijn verwerkt in het voorliggende ontwerp.

De ACOR heeft de volgende opmerkingen:

- In de begeleidende memo van het VO wordt veelvuldig verwezen naar het ontwerp voor de Bezuidenhoutseweg, dat nog niet aan de ACOR voor advies is voorgelegd. Daarbij is van belang, dat ervoor gewaakt wordt dat de elementen uit het oorspronkelijke ontwerp voor het Koningin Julianaplein, die hun plek moeten krijgen in het ontwerp voor de Bezuidenhoutseweg, ook daadwerkelijk daarin worden opgenomen.
- De ACOR constateert dat een beheerparagraaf ontbreekt, hetgeen op VO-niveau deel uit dient te maken van het ontwerp. Er bestaat bij de ACOR enige zorg m.b.t. de beheerbaarheid van de groenvakken en met name de vraag hoe kan worden voorkomen dat de bomen en planten niet uitdrogen (afwatering). Er zijn in het ontwerp verschillende groenvakken met een doorwortelbare heuvel van 1m opgenomen; dit is minder dan de in het Handboek Openbare Ruimte opgenomen minimale hoogte. Gaat dit goed genoeg functioneren?
- Er worden op het plein slechts enkele meerstammige bomen ingetekend. Indien dit 2e grootte bomen betreft is er wellicht ruimte voor meer bomen en daardoor een steviger boommassa.
- De ACOR waardeert de kwaliteitsimpuls, die uitgaat van het paviljoen op het plein en het daaromheen liggende groen en terrassengebied. Een groen dak op het paviljoen zou dit nog verder versterken. De ACOR benadrukt het belang van een inplanting afvalopslag. Het paviljoen dient ter advisering aan de Adviescommissie Omgevingskwaliteit te worden voorgelegd.
- De ACOR heeft zorg of het voor het plein gekozen materiaal zich goed gaat houden. Door de keuze voor een patroon bestaat het gevaar dat bijvoorbeeld na werkzaamheden dit patroon niet opnieuw wordt aangebracht en verloren gaat. De ACOR stelt voor om het patroon vast te leggen zodat na werkzaamheden men beschikt over een referentie. Ook rijden er vrachtwagens over het plein (laden en lossen, afvalophaal e.d.). Kan de bestrating dit aan?

- Door de keuze voor een licht mengsel in de bestratingskleur bestaat het risico dat deze sneller vervuult. Indieners lichten toe dat er een voorkeur is voor een licht mengsel om zo de relatie met de Koekamp aan de andere zijde van de Bezuidenhoutseweg, sterker te maken. De intentie bestaat om een aantal proefvakken in te richten voor het mengsel en het patroon. Als het voorkeursmengsel niet haalbaar blijkt, dan wordt gekozen voor een donkerder mengsel.
- De ACOR is verheugd dat de zebraklok terugkeert op een prominente locatie nabij de vroegere locatie bij de kruising Rijnstraat en Bezuidenhoutseweg.
- De ACOR acht het wenselijk dat er extra afvalbakken worden geplaatst op het plein omdat er in de directe omgeving veel fastfoodrestaurants, die veel verpakkingen gebruiken, zijn c.q. worden gevestigd.
- De opstelplekken voor afvalcontainers aan de Rijnstraat dienen nog gemarkeerd te worden op de tekening. De opstelplek is in de huidige tekening veel kleiner dan voorheen. De indieners geven aan dat nog moet worden aangegeven dat deze één of twee maal per week worden geleegd.
- Ten aanzien van de bloemenkiosk Henkie's Hoekie vraagt de ACOR of de voorgestelde locatie met de eigenaar is afgestemd en of er, gezien de afstand tot het groenvak, voldoende ruimte is om bloemen uit te stallen of zijn auto neer te zetten, zoals op de huidige locatie van de kiosk het geval is. Indieners merken op dat de locatie aan de looproute vanuit het station naar het centrum met de uitbater is afgestemd, maar dat zaken als het uitstallen van bloemen etc. nog nader met hem moet worden geregeld. Het gevaar bestaat dat de gehele ruimte voor de kiosk door bloemen en planten wordt ingenomen en zo de doorgang tussen de groenvakken wordt beperkt. Er is geen ruimte om een auto of werkbus te parkeren naast de kiosk; enkel voor laden en lossen. De inpasbaarheid van de kiosk in het groenvak is voor de ACOR een punt van aandacht, die in het VO overtuigend moet zijn opgelost.
- De ACOR beschouwt de route vanuit het station richting binnenstad als kwetsbaar. De keuzes die worden gemaakt m.b.t. deze route, kunnen ertoe leiden dat de drie kleine groenvakken in de Rijnstraat moeten worden aangepast. Ook m.b.t. het ontwerp voor de Rijnstraat zelf moeten nog een aantal vragen worden beantwoord. De ACOR adviseert helder te zijn m.b.t. wat definitief wordt aangelegd en wat tijdelijk.
- Rond de ingang van de fietsenstalling wordt valbeveiliging geplaatst. Naar aanleiding van een vraag daartoe vanuit de ACOR lichten indieners toe dat de valbeveiliging onderdeel is van de afwerking van de entree van de fietsenstalling zelf en als zodanig geen onderdeel is van de architectuur van het gebouw op het plein.
- Fietsers, die vanuit de Rijnstraat rechtsaf naar de Bezuidenhoutseweg willen, zullen de kortste route kiezen, d.w.z. mogelijk doorsteken dwars over het plein. Ook ontbreken in het ontwerp duidelijke verbindingen tussen de fietspaden en de fietskelder onder het plein. Dit kan ertoe leiden dat fietsers hun eigen weg door het gebied zoeken. Dit is onwenselijk en vraagt om aanvullende maatregelen om het fietsverkeer op het plein te kanaliseren c.q. beperken.
- De ACOR adviseert maatregelen te bedenken om ervoor te zorgen dat dit gebied zoveel mogelijk vrij blijft van zwerffietsen.
- M.b.t. de blindengeleidelijnen merkt de ACOR op dat deze zijn gericht op één entree van het station (de oostelijk gelegen entree aan het Koningin Julianaplein en niet op beide entrees. De ACOR verzoekt indieners dit aan te passen. Indieners lichten toe dat de route aansluit op de inpandige route en dat er contact is geweest met Stichting Voorall, die stelt dat meerdere blindengeleidelijnen verwarrend kunnen werken.
- De ACOR ondersteunt de ambitie voor eenduidigheid in de uitmontering en uitstraling van de terrassen (parasols, meubilair). Indieners geven aan vooralsnog drie terrassen op het plein te voorzien en terrassen in de looproutes ongewenst te vinden.

De ACOR constateert dat er naast een beplantingsplan en een beheerparagraaf er op bepaalde punten, zoals hierboven genoemd, nog de gewenste detaillering t.a.v. de nadere invulling, ontbreekt. De ACOR adviseert het College van B&W niet akkoord te gaan en verzoekt indieners binnen relatief korte termijn een aangepast VO te overleggen, waarin bovenstaande opmerkingen zijn verwerkt.

De voorzitter,
Richard Koek